

Het Evangelie van Judas: Afval uit Egypte

<http://wayoflife.org/>, 8 April 2006

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling 1977 of HSV. Vertaling en voetnoten door M.V.

Het *Evangelie van Judas* is overal in het nieuws. Het wordt erg gepromoot door de National Geographic Society, die de reconstructie en vertaling ervan financiert en ze heeft dat rondgebazuind in zowat alle belangrijke nieuwspublicaties in de wereld. [Zij stellen de vertaling ook beschikbaar op hun site: <http://www9.nationalgeographic.com/lostgospel/pdf/GospelofJudas.pdf>].

De krantenkop van *USA Today* is typisch: “Lang verloren evangelie van Judas werpt op de ‘verraader’ een nieuw licht”

Tot recent toe werd van dit gnostische¹ evangelie gedacht dat het verloren was gegaan. Het bestaan ervan was gekend door de laat-tweede-eeuwse veroordeling door Irenaeus² in zijn *Ontmaskering en weerlegging van de valselijk zogenaamde gnosis*³. Maar een kopie uit de derde of vierde eeuw, werd enkele decennia geleden gevonden, en werd aangekocht en gerestaureerd. De vertaling van het fragmentarische (!) geschrift werd gepubliceerd op 6 april.

Het *Evangelie van Judas* stelt Judas in een positief daglicht, als de enige discipel die Jezus Christus echt begreep en die Hem slechts verraadde omdat hem dat gevraagd was.

Volgens Irenaeus, werd het geproduceerd door de Egyptische gnostische stroming der Kainieten⁴ die beweerden dat Kaïn, Ezau, de Sodomieten, Korach, Judas, en andere schurken uit de bijbelse geschiedenis eigenlijk verlichte helden waren die dapper de *gnosis* of kennis van de waarheid levend hielden. Volgens deze cult schiep een god met de naam Hystera de wereld en een andere godheid met de naam “Sophia”⁵, die zo gezegd de hiervoor genoemde mensen assisteerde (*Adversus haereses* I, 31, <http://www.ccel.org/ccel/schaff/anf01.ix.ii.xxxii.html>).

Het *Evangelie van Judas* begint met de woorden: “Het geheime verslag van de onthulling die Jezus besprak met Judas Iskariot”. Jezus zou Judas verteld hebben dat de wereld op een andere wijze

¹ Gnostiek of gnosticisme: (v. Gr. *gnosis* = inzicht, kennis), verzamelnaam voor een pluriforme godsdienstig-wijsgerige stroming, die vooral in de eerste eeuwen n.C. grote betekenis had, maar ook later momenten van herleving kende. De aanhangers streefden naar het heil door geheime, alleen voor ingewijden gereserveerde kennis (*gnosis*). Deze kennis heeft betrekking op het goddelijke en bovenaardse machten, maar is ook inzicht in het wezen van de mens. Het ontvangen van de *gnosis* is iemands geestelijke opstanding uit de doden. De geest moet zich van de gebondenheid aan het lichaam bevrijden. ... De kennis van de oude gnostiek is door de vondst van gnostische geschriften in de Koptische taal bij Nag Hammadi in Egypte belangrijk verdiept. (Encarta 2002).

² Irenaeus: (Gr.: *Eirenaios*) (gest. Lyon ca. 200), presbyter van Lyon, was afkomstig uit Klein-Azië, waar hij als jongen de preken van Polycarpus had gehoord. Onder de regering van Marcus Aurelius was hij presbyter van de christengemeente in de Grieks-Romeinse kolonie te Lyon. Zijn in het Grieks geschreven hoofdwerk *Ontmaskering en weerlegging van de valselijk dusgenaamde gnosis* (gewoonlijk geciteerd onder de Latijnse titel *Adversus haereses*) geeft inhoud en strekking van de toenmaals bloeiende gnostieke stelsels op objectieve wijze weer, zoals opnieuw gebleken is uit de vondst van gnostieke geschriften te Nag Hammadi in Egypte (zie ook gnosticisme). (Encarta 2002)

³ Latijnse titel: *Adversus haereses*.

⁴ “De gnostische stroming der Kainieten vereerden Kaïn en Judas. Hun daden werd geïnterpreteerd als een verzet tegen de kwade Schepper-God. Judas was volgens hen de volvoerder van het goddelijk plan en oorzaak van de reddende kruisdood van Jezus” <http://vnkonline.web-log.nl/>. “Kainieten, gnostische sekte, zich noemend naar Kaïn, de zoon van Adam, en voor het eerst beschreven door de kerkvader Irenaeus (*Adversus haereses* I, 31). De leden van deze sekte beschouwden Kaïn, Esau, Korach en de bewoners van Sodom als hun grootste profeten. Tot hun heilige boeken behoorden een Evangelie van Judas Iskariot” (Encarta 2002).

⁵ Sophia: [algemeen] (Gr., = wijsheid), personificatie van de goddelijke wijsheid. Aan de Heilige Wijsheid (Gr.: Hagia Sophia) werden in het Oosten tal van kerken gewijd, bijv. de Aya Sophia te Istanbul. In het Westen ging men in Hagia Sophia de naam zien van een heilige. De naam Sophia (ook Sofia) is o.a. door een aantal vorstelijke personen gedragen (Encarta 2002).

werd geschapen dan wat in het verslag van Genesis staat, en dat “een boze god, genaamd Nebro, de lagere wereld van de mensen regeert”. Judas is de “dertiede geest” die aangesteld was om Jezus te bevrijden van het fysieke lichaam waarin hij gevangen zat. De Jezus van het *Evangelie van Judas* lacht veel, zelfs lacht hij met de wijze waarop de discipelen bidden en God prijzen. In dit vreemde geschrift is het eerder Judas dan Jezus die verheerlijkt wordt: hij gaat een “stralende wolk” binnen.

De gnostische Jezus, beschreven in het *Evangelie van Judas*, is niet de Almachtige God of de Schepper van de wereld; hij stierf niet voor de zonde van de mens en stond niet lichamelijk op uit de dood. Het is helemaal geen evangelie.

Egypte was in de vroege eeuwen na Christus een broeinest van ketterij en fanatisme. Vele andere vreemde ‘evangelien’ ontstonden daar, inbegrepen het *Evangelie van Thomas* dat voorwendt details te geven uit Jezus kindertijd (zoals het tot leven brengen aan een gedroogde vis, en het veroorzaken van de dood van een van zijn speelkameraden).

Egypte gaf ons ook de Sinaiticus en Vaticanus codices en een aantal gelijkaardige nieuwtestamentische manuscripten die het Alexandrijnse type van tekst bevatten en die geprefereerd worden door moderne tekstcritici en de vertalers van de moderne bijbelversies. (Lees hier verder over de ketterse natuur van deze manuscripten: <http://www.verhoevenmarc.be/bijbelcorrupties.htm> .

“Want er zijn sommige mensen ingeslopen, die eertijds tot ditzelfde oordeel te voren opgeschreven zijn, goddelozen, die de genade van onze God veranderen in ontuchtigheid, en de enige Heerser, God, en onze Heere Jezus Christus verloochenen” (Jud. 4)

“En er zijn ook valse profeten onder het volk geweest, gelijk ook onder u valse leraars zijn zullen, die verderfelijke ketterijen bedektelijk invoeren zullen, ook de Heere, Die hen gekocht heeft, verloocherende, en een haastig verderf over zichzelf brengende; en velen zullen hun verderfenissen navolgen, door welke de weg der waarheid zal gelasterd worden” (2 Petrus 2:1-2)

De corrupte Alexandrijnse (Egyptische) tekstbronnen van moderne bijbels:⁶

Evangelien	Handelingen	Brieven van Paulus	Algemene brieven	Openbaring
P1, P5, P22, (P66), P75	P8, (P50)	P10, P13, P15, P16, P27, P32, P40, P65	P20, P23, P72	P18, P47
Ⲛ, B, C, W (Luk 1-8:12; Joh 5:13vv)	Ⲛ, A, B, C	Ⲛ, A, B, C	Ⲛ, A, B, C	Ⲛ, A, C
33 (± 10 minuskels) Boh, (Sah) Ath, (Or)	33, 81 (± 6 minuskels) Boh, (Sah) Ath, Clem-Alex? (Or)	33, 81 (± 9 minuskels) Boh, (Sah)	33, 81 (± 9 minuskels) Boh, (Sah) Ath, Clem-Alex? (Or)	± 14 minuskels

Codes en afkortingen

Ⲛ:	Codex Sinaiticus	Clem-Alex:	Clemens van Alexandrië
A:	Alexandrinus	Minuskels:	handschriften in kleine letters
Ath:	Athanasius	Or:	Origenes
B:	Vaticanus	P:	handschriften op papyrus
Boh:	Bohairische versie	Sah:	Sahidische versie
C:	Ephraemi	W:	Washingtonianus of Freerianus

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

⁶ Van het Nieuwe Testament. <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/tekstbronnen.pdf>.